

به نام آن که جان را فکرت آموخت

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی اصفهان
دانشکده پرستاری و مامایی

گروه آموزشی پرستاری مراقبت های ویژه

شناسنامه درس *Course Syllabus*

عنوان درس: مراقبت های ویژه اختلالات چند ارگانی و بیماران با نیازهای خاص

شماره درس: ۵۱۲۵۳۴ نوع درس: نظری تعداد واحد: ۲

فراگیران (رشته، مقطع، ترم): کارشناسی ارشد پرستاری مراقبت های ویژه ترم ۳ تعداد دانشجویان: 6

نیمسال تحصیلی: نیمسال اول ۱۴۰۳-۱۴۰۴

دروس پیش نیاز یا همزمان: مبانی مراقبت های پرستاری ویژه، ارزیابی های تشخیصی، داروشناسی

زمان: چهارشنبه ۸-۱۰ ۱۰-۱۲ کلاس درس: ۲۷ حضوری

مدرسین: سرکار خانم ها دکتر اقبالی، دکتر صفازاده، دکتر فرضی، دکتر اسماعیلی و خانم دکتر بیگی آقای محمدصادق ابوطالبی

مسئول درس: دکتر مریم اقبالی

ایمیل مسئول درس: eghbali@nm.mui.ac.ir

تلفن تماس: ۳۷۹۲۷۵۴۰

آدرس اینترنتی:

مقدمه:

در این درس دانشجو با مراقبت های پرستاری در پیوند اعضا و وضعیت های بحرانی (تروماهای نافذ و غیر نافذ، سوختگی و عفونت زخم باز، شوک، سندرم نارسایی چند ارگان، مسمومیتها و اوردوز دارویی، عفونت های اکتسابی از سیستم های سلامتی و اورژانس های هماتولوژی و انکولوژی) و مراقبت از بیماران تحت پیوند و اورژانس های بارداری و زایمان پرخطر آشنا گردیده و

قادر به ارزیابی مددجویان در شرایط اضطراری بوده و تصمیمات مقتضی مناسب به هنگام مراقبت فوری و بحرانی اتخاذ می نماید.

هدف کلی:

هدف کلی: آشنایی دانشجو با ارزیابی، درمان و مراقبت از بیماران دارای تروماهای نافذ و غیر نافذ، سوختگی، شوک، سندرم نارسایی چند ارگان، مسمومیتها و اوردوز دارویی، عفونت های اکتسابی از بیمارستان¹ (عفونت های ادراری، عفونت های محل جراحی، باکتری می و عفونت های زخم های باز (اولسرها، سوختگی ها و زخم های فشاری)) و اورژانس های هماتولوژی و انکولوژی و مراقبت از بیماران تحت پیوند و اورژانس های بارداری و زایمان پرخطر.

اهداف رفتاری:

دانشجو پس از پایان درس :

- نحوه بررسی و شناخت و معاینه فیزیکی بیمار در مراقبت های ویژه اختلالات چند ارگانی را بیان می نماید.
- داده های به دست آمده از روش های تشخیصی در مراقبت های ویژه اختلالات چند ارگانی را تفسیر می نماید.
- پایش و ثبت علائم حیاتی با استفاده از فناوری پیشرفته در مراقبت های ویژه اختلالات چند ارگانی را شرح می دهد.
- مراقبت اولیه و ثانویه در تروماهای نافذ و غیر نافذ را بیان نماید. سندرم نارسایی چند ارگان را شرح دهد.
- سندرم پاسخ های التهابی سیستمیک را شرح دهد.
- شوک (شوک هیپوولمیک، شوک کاردیوژنیک، شوک آنافیلاکتیک، شوک نوروژنیک، شوک سپتیک) را توضیح و افتراق دهد.
- افتراق سندرم نارسایی چند ارگان، سندرم پاسخ های التهابی سیستمیک، سپسیس، سپسیس شدید، شوک سپتیک و باکتری می را بیان نماید.
- اورژانس های هماتولوژی (سندرم انعقاد منتشر داخل عروقی، ترومبوسیتوپنی، ترمبوسیتوپنی ناشی از هپارین، آنمی سیکل سل، آنمی در بیماران ویژه) را بداند.

- اورژانس های انکولوژی (هیپرکلسمی در بدخیمی ها^۲، سندرم لیز تومور، سندرم ترشح نامناسب هورمون آنتی دیورتیک، کمپرس نخاع، سندرم ورید اجوف فوقانی و تامپوناد قلبی) را بداند.
- مدیریت حاملگی های پرخطر (خون ریزی قبل از زایمان^۳، خون ریزی پس از زایمان^۴، زایمان غیرعادی^۵، ترمبوآمبولیسم وریدی در بارداری^۶، اکلامپسی^۷، پره اکلامپسی^۸، حاملگی چندقلویی^۹) را بداند.
- مکانیسم و انواع سوختگی، چگونگی محاسبه درصد و شدت سوختگی را بداند. با پانسمان های نوین در سوختگی ها آشنا شود
- چگونگی مایع درمانی در انواع سوختگی ها در در بیمار بخش مراقبت ویژه را توضیح دهد.
- راههای مقابله و مراقبت با عفونت ها در سوختگی در بیمار بخش مراقبت ویژه را شرح دهد
- مراقبت در درد و مسائل روانی در انواع سوختگی در بیمار بخش مراقبت ویژه را توضیح دهد.
- تاریخچه و مسائل قانونی، اخلاقی و شرعی در پیوند را بیان نماید.
- اندیکاسیون و کنترااندیکاسیون های پیوند، معیارهای انتخاب دهنده و گیرنده در پیوند و مراحل پیوند اعضا را شرح دهد.
- پیوند اعضای نرم و اعضای توپر، اصول ایمونولوژی پیوند، انواع پس زدن پیوند و مراقبت های بعد از عمل جراحی پیوند و مداخلات مربوطه را بداند.
- فارماکولوژی در پیوند اعضا و درمان سرکوبگرانه سیستم ایمنی، داروهای مورد استفاده در پیوند (گلوکوکورتیکوئیدها، مایکوفنولات موفتیل ۱۰ (سل سپت ۱۱)، آنتی بادی های پلی کلونال، آنتی بادی های مونو کلونال از جمله OKT3، آزاتیوپورین، سیکلوسپورین، سیرلیموس یا راپامیون) و مراقبتها را بداند.
- آموزش های بیماران پیوند و تغذیه در بیماران پیوند را بداند.

² Hypercalcemia of Malignancy

³ Antepartum Haemorrhage

⁴ Postpartum Haemorrhage

⁵ Abnormal Labour

⁶ Venous Thromboembolism

⁷ Eclampsia

⁸ preeclampsia

⁹ Multiple Pregnancy

¹⁰ Mycophenolate Mofetil

¹¹ Cellcept

- عفونت های اکتسابی از سیستم های سلامتی و روشهای مقابله را در بخش ویژه بیان نماید، عفونت های فرصت طلب ویژه در پیوند را بشناسد

شیوه اداره درس و تدریس:

ارایه سخنرانی و پرسش و پاسخ از طریق ادوبی کانکت، ارایه فایل های صوتی به همراه پاورپوینت، ارایه فیلم

ابزار مورد نیاز تدریس:

سامانه نوید، سامانه برگزاری کلاس آنلاین ادوبی کانکت

تکالیف: تکالیفی که در سامانه نوید بارگزاری شده را انجام دهد

نحوه ارزشیابی دانشجوی و بارم مربوط به هر ارزشیابی:

ردیف	عنوان ارزشیابی	نمره
۱	شرکت و حضور فعال در فضاهای مشارکتی آنلاین و جلسات آنلاین و حضوری	۲
۲	تکالیف و آزمون های حین دوره (کوئیز، خودآزمون ها و...)*	۲
۳	آزمون میان ترم	۷
۴	آزمون پایان ترم	۹
۵	نمره کل	۲۰

*به ازای هر چهار جلسه حداقل یک فعالیت یادگیری در نظر گرفته می شود.

آمادگی های لازم برای دانشجویان قبل از شروع کلاس:

از دانشجویان انتظار می رود:

- حضور فعال در جلسه درس داشته باشند (مانند گوش دادن فعال، مشارکت در پرسش و پاسخ ها)
- مطالعه مطالب مربوطه از منابع معرفی شده قبل از کلاس و بحث در مورد جدیدترین یافته ها
- ارائه پیشنهاد و نقد جلسات درس به منظور بهبود کیفیت کلاس ها

سیاست ها و قوانین درس:

- ۱- حضور فیزیکی به موقع و بدون غیبت در تمام جلسات کلاس درس آنلاین الزامی است.
- ۲- مطالعه محتوای کلاسهای غیر همزمان توسط دانشجویان الزامی است.
- ۳- انجام فعالیتهای یادگیری نظیر انجام تکلیف شرکت در آزمون و گفتگو به منزله حضور دانشجو در کلاس درس محسوب میشود.
- ۴- در صورت غیبت بیش از ۴/۱۷ دانشجو مجاز به شرکت در آزمون پایان ترم نخواهد بود و برای دانشجو نمره صفر منظور خواهد شد.
- ۵- شرکت در آزمون های میان ترم و پایان ترم و کوئیز الزامی است.

منابع اصلی و محتوای ضروری یادگیری:

- 1- Connie Yarbro, Debra Wujcik, Barbara Holmes Gobel · Cancer Nursing: Principles and Practice 2018
- 2- Sheehy's Emergency Nursing Principles and Practice. 7th edition. By Emergency Nurses Association · 2020
- 3- Urden L. D; Stacy K. M; Lough M. E . Critical Care Nursing, Diagnosis and management, 8th ed, Elsevier. 2018.
- 4- Good V.S. Advanced Critical Care Nursing. 2th edition. Elsevier. 2018.
- 5- Morton P.G; Fontaine, D. K; Critical Care Nursing, a holistic approach. Wolters Kluwer. 11 th edition. 2018
- 6- Baird M.S. Manual of critical care nursing. Nursing interventions and collaborative management. 7th edition. Elsevier. 2016

منابع و محتواهای مفید برای یادگیری بهتر:

. هاشمی، مریم، شاهقلیان، ناهید، کاشانی، فهیمه. پیوند کلیه. تهران، انتشارات حیدری، ۱۳۹۲.

پایگاههای اینترنتی قابل استفاده برای درس:

1. <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pubmed>
2. <https://www.scopus.com/home.uri>
3. Critical Care Nurse - American Association of Critical-Care. Available on <https://aacnjournals.org/ccnonline>
4. Intensive and Critical Care Nursing
5. Nursing in Critical Care
6. Critical Care Nursing Quarterly

* شناسنامه کامل درس در Web site دانشکده WWW.nm.mui.ac.ir در دسترس می باشد.

عنوان درس: مراقبت های ویژه اختلالات چند ارگانی شماره درس: ۵۱۲۵۳۴

نیمسال تحصیلی و سال: نیمسال اول ۱۴۰۳-۱۴۰۴ کلاس درس: ۲۷ حضوری

رشته تحصیلی: کارشناسی ارشد پرستاری مراقبت های ویژه زمان: چهارشنبه ۸-۱۰ و ۱۰ تا ۱۲
فراگیران: ترم ۳ ارشد پرستاری مراقبت ویژه

جدول زمان بندی ارائه برنامه درس

ردیف	تاریخ / ساعت	عنوان جلسه	نوع جلسه	فعالیت یادگیری	مدرس
۱	۱۴۰۳/۶/۲۱ ساعت ۸-۱۰	معرفی طرح درس اورژانس ها و موقعیت های خاص در بدخیمی ها (DIC ترومبوسیتوپنی، آنمی ها، تامپوناد قلبی)	حضوری ☒ آنلاین ☐ آفلاین ☐	گفتگو و پرسش و پاسخ -مطالعه مطالب مربوطه از منابع معرفی شده قبل از کلاس و بحث در مورد جدیدترین یافته ها	خانم دکتر اقبالی
۲	۱۴۰۳/۶/۲۱ ساعت ۱۰-۱۲	اورژانس ها و موقعیت های خاص در بدخیمی ها (سندرم لیز تومور هیپرکلسمی، سندرم ورید اجوف فوقانی SVCS).	حضوری ☒ آنلاین ☐ آفلاین ☐	✓	خانم دکتر اقبالی
۳	۱۴۰۳/۶/۲۸ ساعت ۸-۱۰	عفونت های اکتسابی از سیستم های سلامتی و روشهای مقابله در بخش ویژه عفونت های اکتسابی از بیمارستان (عفونت های ادراری، عفونت های محل جراحی، باکتری می و عفونت های زخم های باز	حضوری ☒ آنلاین ☐ آفلاین ☐	✓	خانم دکتر شیما صفازاده
۴	۱۴۰۳/۶/۲۸ ساعت ۱۰-۱۲	مدیریت حاملگی های پرخطر (خون ریزی قبل از زایمان، خون ریزی پس از زایمان زایمان غیرعادی، ترمیوآمبولیسم وریدی در بارداری، اکلامپسی، پره اکلامپسی، حاملگی چندقلویی).	حضوری ☒ آنلاین ☐ آفلاین ☐	✓	خانم دکتر بیگی
۵	۱۴۰۳/۷/۴ ساعت ۸-۱۰	مکانیسم و انواع سوختگی، چگونگی محاسبه درصد و شدت سوختگی چگونگی مایع درمانی در انواع سوختگی ها در بیمار بخش مراقبت ویژه	حضوری ☒ آنلاین ☐ آفلاین ☐	✓	خانم دکتر فرضی
۶	۱۴۰۳/۷/۴ ساعت ۱۰-۱۲	پیوند اعضای نرم و اعضای توپر، اصول ایمونولوژی پیوند، اندیکاسیون و کتر اندیکاسیون پیوند انواع پس زدن پیوند و آموزشهای بیمار برای جلوگیری از رد پیوند	حضوری ☒ آنلاین ☐ آفلاین ☐	✓	خانم دکتر اسماعیلی گروه ایمونولوژی پزشکی
۷	۱۴۰۳/۷/۱۱ ساعت ۸-۱۰	معیارهای انتخاب دهنده و گیرنده در پیوند ومراحل پیوند اعضا تاریخچه ومسائل قانونی، اخلاقی و شرعی در پیوند	حضوری ☒ آنلاین ☐ آفلاین ☐	✓	خانم دکتر اقبالی
۸	۱۴۰۳/۷/۱۱ ساعت ۱۰-۱۲	فارماکولوژی در پیوند اعضا و درمان سرکوبگرانه سیستم ایمنی، داروهای مورد استفاده در پیوند (گلوکوکور تیکوئیدها،	حضوری ☒ آنلاین ☐ آفلاین ☐	✓	خانم دکتر اسماعیلی گروه ایمونولوژی پزشکی

			مایکوفنولات موفتیل، انتی بادیهیای پلی کلونال.....- عفونتهای فرصت طلب در پیوند		
خانم دکتر اقبالی	✓	☒ حضوری ☐ آنلین ☐ آفلاین	اورژانس ها و موقعیت های خاص در بدخیمی ها(فشرده گی طناب نخاعی SCC، سندرم ترشح نامناسب هورمون ضد ادراری SIADH)	۱۴۰۳/۷/۱۸ ساعت ۸-۱۰	۹
آقای محمدصادق ابوطالبی	✓	☒ حضوری ☐ آنلین ☐ آفلاین	سندرم نارسایی چند ارگان، بررسی و شناخت و معاینه فیزیکی بیمار و روش های تشخیصی در سندرم نارسایی چند ارگانی	۱۴۰۳/۷/۱۸ ساعت ۱۰-۱۲	۱۰
آقای محمدصادق ابوطالبی	✓	☒ حضوری ☐ آنلین ☐ آفلاین	سندرم پاسخ های التهابی سیستمیک	۱۴۰۳/۷/۲۵ ساعت ۸-۱۰	۱۱
خانم دکتر اقبالی ارابه توسط دانشجو	✓	☒ حضوری ☐ آنلین ☐ آفلاین	ادامه مراقبت های بعد از عمل جراحی پیوند و مداخلات مربوطه -آموزش های بیماران پیوند و تغذیه در بیماران پیوند، عفونت های فرصت طلب ویژه در پیوند	۱۴۰۳/۷/۲۵ ساعت ۱۰-۱۲	۱۲
آقای محمدصادق ابوطالبی	✓	☒ حضوری ☐ آنلین ☐ آفلاین	شوک (شوک هیپوولمیک، شوک کاردیوژنیک، شوک آنافیلاکتیک، شوک نوروژنیک، شوک سپتیک)	۱۴۰۳/۸/۲ ساعت ۸-۱۰	۱۳
خانم دکتر اقبالی	✓	☒ حضوری ☐ آنلین ☐ آفلاین	بررسی و شناخت و معاینه فیزیکی بیمار و روش های تشخیصی و مراقبت اولیه و ثانویه در تروماهای نافذ و غیر نافذ و مولتیپل تروما	۱۴۰۳/۸/۲ ساعت ۱۰-۱۲	۱۴
خانم دکتر فرضی	✓	☒ حضوری ☐ آنلین ☐ آفلاین	راههای مقابله و مراقبت با عفونت ها در سوختگی ، مراقبت در درد و مسائل روانی در انواع سوختگی	۱۴۰۳/۸/۹ ساعت ۸-۱۰	۱۵
آقای محمدصادق ابوطالبی	✓	☒ حضوری ☐ آنلین ☐ آفلاین	افتراق سندرم نارسایی چند ارگان، سندرم پاسخ های التهابی سیستمیک، سپسیس، سپسیس شدید، شوک سپتیک و باکتری می	۱۴۰۳/۸/۹ ساعت ۱۰-۱۲	۱۶
خانم دکتر شیما صفازاده	✓	☒ حضوری ☐ آنلین ☐ آفلاین	مسمومیتها و اوردوز دارویی	۱۴۰۳/۸/۱۶ ساعت ۸-۱۰	۱۷